N°. 128. 1856.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

JE MAINTIENDRAI

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

ZATURDAG 31 MEI.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

NEDERLANDEN.

(Staatsblad n°. 42.) *WET van den 8sten Mei* 1856, *houdende naturalisatie van* Johannes Rahusen.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johannes Rahusen* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johannes Rahusen*, commissionair en boekhouder van reederijen, geboren te *Norden* (Koningrijk *Hannover*), wonende te *Amsterdam* (provincie *Noordholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 8sten Mei 1856.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *vijftienden* Mei 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 43.) *WET van den 8sten Mei* 1856, *houdende naturalisatie van* Gottlob Heinrich von Proeck.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Gottlob Heinrich von Proeck* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet;

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Gottlob Heinrich von Proeck*, kapitein der infanterie bij het Nederlandsch-Indisch leger, geboren te *Greifenhagen* (Koningrijk *Pruissen*), thans met verlof in *Nederland* en tijdelijk gevestigd te *'s Gravenhage* (provincie *Zuidholland*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 8sten Mei 1856.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *vijftienden* Mei 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 44.) *WET van den 8sten Mei* 1856, *houdende naturalisatie van* Johann Peter Grimm.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien, of hooren lezen, salut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat *Johann Peter Grimm* aan Ons zijn verlangen heeft te kennen gegeven om als Nederlander te worden genaturaliseerd, en tevens, door overlegging der bewijsstukken, opgenoemd in art. 6 der wet tot uitvoering van art. 7 der Grondwet, van den 28sten Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 44), heeft doen blijken van het bezit der vereischten, voorgeschreven in art. 5 der voormelde wet,

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Eenig artikel.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan *Johann Peter Grimm*, zendeling, geboren te *Graevenwiesbach* (Hertogdom *Nassau*), wonende te *Batavia* (eiland *Java*).

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle ministeriele departementen, autoriteiten, collegien en ambtenaren, wien zulks aangaat, aan de naauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven op het Loo, den 8sten Mei 1856.

WILLEM.

De Minister van Justitie,
D. DONKER CURTIUS.

Uitgegeven den *vijftienden* Mei 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

(Staatsblad n°. 57.) *BESLUIT van den 21sten Mei* 1856, *houdende vernietiging eener resolutie van Gedeputeerde Staten der provincie* Zeeland.

WIJ WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE-NASSAU, GROOT-HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordragt van Onze Ministers van Finantien en van Binnenlandsche Zaken, van den 3den April 1856, n°. 33, Domeinen, en 24 April 1856, n°. 117, 3de afd. *A*, strekkende tot vernietiging van het besluit van Gedeputeerde Staten der provincie *Zeeland*, van den 13den October 1854, n°. 73, waarbij onder anderen voor de ingedijkte gronden van het *Rammegors*, liggende in de gemeente *Oud-Vossemeer*, sectie *A*, n°. 79 tot en met 92, van het kadaster, vrijdom van de aan 's Rijks Domein toebehoorende novale tienden wordt toegekend tot den 31sten December 1889;

Overwegende:

dat reeds bij besluit van voornoemde Gedeputeerde Staten van den 9den April 1851, n°. 34, wegens eene voorloopige bekading van de vermelde kadastrale perceelen, vrijdom van de novale tienden is verleend voor eenen termijn van twintig jaren, eindigende met het jaar 1869, en dat wegens de, weinigen tijd daarna bewerkstelligde bedijking van het *Rammegors*, hetzelfde collegie, bij besluit van den 13den October 1854, n°. 73, voor dezelfde kadastrale perceelen nog eenen naderen termijn van vrijdom van novale tienden heeft verleend, zullende aanvangen na den afloop van den eersten termijn, en eindigen den 31sten December 1889;

dat het verleenen van dezen tweeden termijn van vrijdom van novale tienden strijdig is met de bepaling van art. 11, § 1, der wet van den 6den Junij 1840 (*Staatsblad* n°. 17), welke slechts eenmaal twintigjarigen vrijdom van novale tienden toelaat, welke in overeenstemming met het eerste lid van art. 10 der gezegde wet begint, te rekenen van het jaar der inzameling van de eerste schoof of van het eerste genot na de bekading of indijking; en

dat, door op grond van gezegd art. 10 een tweeden termijn van vrijdom te verleenen, Gedeputeerde Staten van *Zeeland* dat artikel verkeerdelijk hebben toegepast;

Gelet op artt. 10, en 11 § 1 der wet van den 6den Junij 1840 (*Staatsblad* n°. 17);

Gelet op artt. 166 en 169 der wet van den 6den Julij 1850 (*Staatsblad* n°. 39);

Den Raad van State gehoord (advies van den 19den Mei 1856, n°. 9),

Hebben besloten en besluiten:

Het voorschreven besluit van Gedeputeerde Staten der provincie *Zeeland*, van den 13den October 1854, n°. 73, te vernietigen.

Onze Minister van Finantien is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Binnenlandsche Zaken en aan den Raad van State, en hetwelk in het *Staatsblad* zal worden geplaatst.

Het Loo, den 21sten Mei 1856.

WILLEM.

De Minister van Finantien,
VROLIK.

Uitgegeven den *dertigsten* Mei 1856.
De Directeur van het Kabinet des Konings,
DE KOCK.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Bij het Departement van Binnenlandsche Zaken is ontvangen, van den Minister van Kolonien, een wisselbrief groot *duizend vijf honderd*

gulden (f 1500), overgemaakt door den heer *P. A. van Pers* te Batavia, zijnde de opbrengst van eene door laatstgenoemde uitgegeven plaat, voorstellende eene inlandsche school in de Kampong, ten behoeve der slagtoffers van den jongsten watersnood in het vaderland.

's Gravenhage, den 30sten Mei 1856.

VAN REENEN.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

Volgens de door de Pruissische postadministratie, is de loop van de brievenpost over Weenen naar Konstantinopel, zoo als die vroeger was opgegeven (zie *Nederlandsche Staatscourant* van 7 Januarij 1855), eenigermate gewijzigd geworden.

Er bestaat voortdurend twee malen in de week gelegenheid tot verzending, te weten:

1°. over *Weenen en Triëst* en verder met de stoombooten van de Oostenrijksche Lloyds.

Vertrek van Amsterdam des Maandags met den spoortrein van 12 ure 10 minuten des namiddags. Aankomst te Konstantinopel des Vrijdags van de volgende week, ten 5 ure des morgens;

2°. over *Weenen en Semlin*, of langs den landweg.

Vertrek van Amsterdam des Vrijdags met den spoortrein van 7 ure 's avonds. Aankomst te Konstantinopel des Woensdags van de tweede daarop volgende week, des nachts ten 2 ure.

De brieven zijn derhalve in het eerste geval 257 en in het tweede 270 uren onderweg.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

In de zitting van het Britsche Hoogerhuis van den 27sten dezer vestigde een van de leden de aandacht op de door het Britsche gouvernement genomen maatregelen tot versterking zijner krijgsmagt in Canada; deze zouden, naar hij vreesde, door de Vereenigde Staten met gelijke maatregelen beantwoord worden, en alzoo de spanning tusschen de beide landen doen toenemen; ook werd het door hem afgekeurd, dat de bepalingen van het verdrag betrekkelijk Midden-Amerika door Engeland in den naauwsten zin opgevat wierden.

Deze aanmerkingen zijn door den minister van buitenlandsche zaken breedvoerig beantwoord. Harer Majesteits gouvernement, zeide hij, stelde hoogen prijs op het behoud der vriendschapsbetrekking met de Vereenigde Staten. Het had de aanwerving van krijgsvolk daar te lande doen staken, zoodra zij er misnoegen scheen te zullen wekken; en indien daarbij onopzettelijk iets beleedigends voor het groote Noord-Amerikaansche gemeenebest ware voorgevallen, was Engeland bereid om daarvoor, door betuigingen van leedwezen alle voldoening te geven, welke onder gouvernementen of onder fatsoenlijke lieden verlangd kon worden; maar aan de uitnoodiging om zijnen gezant en zijne consuls in de Vereenigde Staten te vervangen, mogt het niet voldoen, dewijl dat eene onverdiende bestraffing voor hen zou zijn. Aangaande Midden-Amerika verdedigde lord Clarendon de Engelsche opvatting der verdragsbepalingen, maar verklaarde op nieuw, dat Engeland bereid was dit geschilpunt door eenen onpartijdigen scheidsregter te laten beslissen. »Dit heb ik (vervolgde lord Clarendon) reeds voorlang aan den gezant der Vereenigde Staten aangeboden. Ik verklaarde hem, dat het Engelands wensch niet was grondgebied in Midden-Amerika te bezitten of zijnen invloed aldaar uit te breiden; dat het ons derhalve onverschillig was, aan wien de scheidsregterlijke uitspraak wierd opgedragen; dat wij ons, hoe die uitspraak ook uitvallen mogt, daaraan onderwerpen zouden; maar dat van een onafhankelijk gouvernement niet gevergd kon worden, in het toepassen van zekere verdragsbepalingen zijne handelwijze te veranderen om reden alleen dat aan die bepalingen door de andere partij eensklaps eene nieuwe en onverdedigbare uitlegging gegeven wierd.

»Ik heb alzoo voorgesteld dit geschilpunt aan de uitspraak van scheidsregters te onderwerpen, hetgeen in zoodanige gevallen geenszins ongewoon is. Hoezeer het reeds vrij langen tijd geleden is sedert dat voorstel gedaan werd, hebben wij daarop nog geen antwoord ontvangen; maar het is mijne overtuiging dat, wanneer het Amerikaansche volk zijne aandacht op deze zaak vestigt en met onze opregte geneigdheid tot redelijke schikkingen bekend wordt, ons aanbod zal worden aangenomen.

»Met blijdschap heb ik den spreker, die in dezen veel beter onderrigt kan zijn dan ik, hooren verklaren dat er onder alle volksklassen in de Vereenigde Staten eene zeer vriendschappelijke gezindheid jegens Engeland bestaat. Dat verheugt mij, dewijl in de Vereenigde Staten door zekere leden van den Senaat en van het Congres alsmede door zekere staatsdienaren eene taal gevoerd en daden verrigt zijn, welke hier te lande, indien hij voorbeeld een lid van uwe vergadering op die wijze gesproken of gehandeld had, gelaakt zouden worden als den toeleg verradende om de beide landen tegen elkander in het harnas te jagen.

»Dat er hier te lande geene vijandschap tegen de Vereenigde Staten bestaat, durf ik verzekeren. Het Engelsche volk wenscht vurig de minnelijke vereffening der aanhangige geschillen; en die zal ook, voor zoo veel van Harer Majesteits gouvernement afhangt, niet uitblijven.

»Is het waar, hetgeen de geëerde spreker zoo even zeide, dat een onderhoud van een half uur tusschen mij en den heer Marcy, den secretaris van Staat der Unie, genoegzaam zou zijn om al onze geschillen tot eene schikking te brengen, dan verklaar ik mij bereid om hem met dat doel op een of ander eiland te halver wege tusschen de beide landen te ontmoeten."

Vervolgens sprak de minister van oorlog over de versterking der Britsche krijgsmagt in Canada, en betoogde dat zij veel te gering was om in de Vereenigde Staten eenige de minste bedachtheid voor eenen gewapenden inval op te wekken, en dat zij even min de strekking had om de bevolking der Britsche kolonien van de zorg voor hare eigen verdediging te ontheffen maar ze daarin veeleer aanmoedigen zou, terwijl eene overzeesche reis en het verblijf in eene kolonie nuttige oefeningen voor het krijgsvolk van het Vereenigde Koningrijk waren.

— In het Lagerhuis is jl. Dingsdag door een Roomsch-katholijk lid een voorstel gedaan om aan de Anglicaansche Kerk in Ierland hare goederen te ontnemen, en ze ten behoeve der geheele bevolking tot algemeen nuttige doeleinden aan te wenden, daar de tegenwoordige bevoorregting der Anglicaansche Kerk in Ierland een schreeuwend onregt en eene verbitterende grieve voor de Katholijke meerderheid der Iersche bevolking was, welke voorheen die goederen bezeten en ter bevordering harer godsdienstige belangen aan hare kerk geschonken had.

Dit voorstel werd met drift bestreden. Ook lord Palmerston verklaarde zich daartegen; hij achtte het strijdig met eene van de voorwaarden waarop de vereeniging tusschen Ierland en Engeland gesloten was. Hij zeide verder, dat die goederen voorheen ter bevordering van godsdienst en geloof aan de kerk des lands gegeven waren, en geenszins aan die bestemming onttrokken wierden wanneer zij in het bezit van 's lands kerk bleven, terwijl haar geloof veranderde. Hij kon niet toegeven dat de kerkelijke goederen het eigendom der bevolking waren: zij behoorden zijns oordeels aan den Staat, en deze, vertegenwoordigd door de wetgevende magt, had het regt om over die goederen te beschikken.

Verder zeide lord Palmerston dat de eigenlijke vraag, welke het gedane voorstel aanhangig had gemaakt, was, of er al of niet eene staatskerk zou zijn. Hij zelf was van oordeel dat eene staatskerk in de huishouding van een beschaafden Staat voegde en voor het welzijn der burgermaatschappij onmisbaar was. Verder rees de vraag of juist dat kerkgenootschap, waartoe de meerderheid der bevolking van een land behoorde, de staatskerk daar te lande zijn moest: dit werd door de voorstanders van het aanhangige voorstel beweerd; doch wanneer die bewering opging, zeide lord Palmerston, dan zou de Britsche Staat geene kerk kunnen hebben, omdat geen van de kerkgenootschappen, die hij bevatte, bepaaldelijk gezegd kon worden de meerderheid der natie uit te maken, terwijl buitendien de betrekkelijke getalsterkte der kerkgenootschappen aan wisselingen onderhevig was.

De eerste minister besloot aldus: »Het is bij mij eene innige, gevestigde en diep gewortelde overtuiging, dat er eene staatskerk zijn moet in ieder land alwaar het wenschelijk geacht wordt godsdienstzin te verbreiden en aan de bevolking in te prenten. Het is mijn vaste voornemen nimmer de hand te leenen om dat beginsel te vervangen door het stelsel hetwelk op het gebied der godsdienst alleen particuliere bemoeijingen en de aanwending van particuliere geldmiddelen toelaat. Om deze reden vooral moet ik tegen het voorstel stemmen."

Daarop is het Huis tot stemming overgegaan, en het voorstel met eene meerderheid van 70 stemmen (163 tegen 93) verworpen.

— De Britsche admiraliteit heeft de voorwaarden, waarop zij het overbrengen der brievenmalen tusschen Australie en Engeland uitbesteden wil, thans gewijzigd: vroeger liet zij aan de ondernemers vrij, den weg te kiezen dien zij zelven het voordeeligst zouden achten; thans bepaalt zij, dat de brievenmalen over Ceylon van Suez naar Melbourne en terug vervoerd moeten worden.

— De Bank van Engeland heeft haar disconto gisteren wederom een per cent verlaagd en op vijf per cent gesteld.

FRANKRIJK.

Het Wetgevend Ligchaam van Frankrijk heeft in zijne zitting van den 28sten dezer een ontwerp van wet tot wijziging en aanvulling der bepalingen op de vennootschappen bij commandite ontvangen. Het gouvernement heeft met deze voordragt ten doel, een eind te maken aan onderscheiden misbruiken en bedriegerijen, waartoe de thans heerschende speculatiezucht aanleiding geeft.

ITALIE.

Het officiele dagblad van Rome behelst in zijn nommer van den 20sten dezer een besluit van de hoogste kerkelijke overheid, houdende bepalingen tegen het verspreiden van onechte en valsche aflaatbrieven.

Katholijk-gezinde dagbladen van Turyn en Milaan verzekeren dat de Groot-hertog van Toscana geenszins afgezien heeft van het plan om met Rome een concordaat van gelijken aard als het Oostenrijksche aan te gaan.

De *Univers* bevestigt het berigt dat de pauselijke regering hare eigen krijgsmagt zoekt te versterken ten einde zich in staat te stellen om de openbare orde en veiligheid zonder den bijstand van buitenlandsche troepen te verzekeren. Het blad vreest echter dat zij in dat streven ook nu weder, gelijk vroeger, van Engeland en Piemont tegenwerking zal ondervinden, daar deze mogendheden, zoo men de *Univers* gelooven mag, met geen ander doel op de verwijdering der buitenlandsche troepen uit Midden-Italie aandringen, dan om den Kerkelijken Staat weerloos aan de revolutionaire aanslagen der Italiaansche volksmenners prijs te geven.

Het Katholijke blad voegt hierbij de opmerking, dat vóór 1848, toen Italie nog niet door den revolutie-geest ondermijnd, en het bestuur van den Kerkelijken Staat nog niet aan de geestelijken zooveel mogelijk onttrokken werd, het Romeinsche leger, tot groot voordeel voor de belastingpligtigen, op eene geringe sterkte werd gehouden, zonder eenig gevaar voor de openbare orde en veiligheid.

— De Londensche *Times* bevestigt het berigt dat het Pruissische gouvernement aan het Sardinische verklaard heeft, zich in de Italiaansche aangelegenheden geheel onzijdig te willen houden.

SPANJE.

Aan de *Indépendance Belge* wordt uit Madrid geschreven dat de nieuwe staatsregeling van Spanje waarschijnlijk op den 30sten Junij aanstaande, den tweeden verjaardag van de zege der jongste omwenteling, zal afgekondigd worden en dat de grondwetgevende Cortes alsdan zullen uiteen gaan om in den herfst weder zamen te komen.

TURKIJE.

Een door de Londensche *Times* medegedeeld schrijven uit Bucharest van 15 Mei jl. zegt: »Wij zijn hier thans getuigen van een zonderling schouwspel. De Hospodar vorst Stir-bey, de hoop op het behoud van het hoog gezag schier verloren hebbende, doet zich zelven een adres aanbieden, waarop hij onderteekeningen doet verzamelen. In dat adres wordt Stir-bey gebeden om aan het bewind te blijven, zijne eigenliefde aan 's lands welzijn op te offeren, en zelfs des noods met den titel van waarnemend hospodar genoegen te nemen. Wat dat zeggen wil, is ligt te begrijpen. Maar het adres bevat ook nog een ander verzoek: het verlangt dat de Oostenrijksche bezetting nog in de Vorstendommen gehouden worde tot dat de commissien voor de nieuwe regeling van het bestuur dier landen hare taak zullen hebben volbragt; en het voorwendsel daarvoor is, dat de openbare orde en rust gevaar zouden loopen, indien de Oostenrijksche troepen het land vroeger ontruimden. De eigenlijke beteekenis van dit verzoek is, dat Stir-bey gevoelt de hulp der Oosten-

rijksche troepen te zullen behoeven, om zich in het bewind te kunnen handhaven."

De briefschrijver, die blijkbaar met de Oostenrijksch-gezinde partij niet ingenomen is maar zelf ook niet onpartijdig schijnt te zijn, voegt er de verzekering bij, dat het publiek te Bucharest verontwaardigd was over de slinksche pogingen van Stir-bey om het bewind in handen te houden, en over de besluiteloosheid der Porte, die het bestuur nog in zijne handen liet.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den* 30*sten Mei* 1856.

Door de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam is, overeenkomstig art. 14 van haar Reglement, aan den Koning het navolgende verslag aangeboden:

SIRE!

Naar aanleiding van art. 14 van het organiek reglement heeft de Koninklijke Akademie van Wetenschappen, gevestigd te Amsterdam, de eer Uwe Majesteit het verslag aan te bieden van haren staat en van hare werkzaamheden gedurende eene tijdruimte, gaande van de maand April des jaars 1855 tot aan de maand April des jaars 1856. Uwe Majesteit gelieve het met de verzekering aan te nemen, dat de akademie, terwijl zij voor de eerste maal in haar geheel optreedt, niet dan met gevoelens der innigste verknochtheid en dankbaarheid zich het voorregt ziet geschonken eener onmiddellijke gemeenschap met het geëerbiedigd Hoofd van den Staat.

De natuurlijke volgorde der vakken van wetenschap, waarin zij hare werkzaamheid openbaarde, moge aan dit verslag ten rigtsnoer strekken.

In de *taalkundige wetenschappen* was de akademie in meer dan ééne rigting werkzaam. Reeds dadelijk bij hare oprigting, diende zij Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken van voorlichting omtrent een adres van den heer *Harrebomee*, inhoudende een verzoek om geldelijke ondersteuning voor de uitgave van zijn *Woordenboek van Nederlandsche spreekwoorden*. Het door de letterkundige afdeeling daaromtrent ingediend verslag werd door haar openlijk bekend gemaakt in de verslagen en mededeelingen dier afdeeling, deel I, st. 1, bladz. 18.

Het was haar aangenaam uit een schrijven van Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken te vernemen, dat Zijne Excellentie den adressant heeft geschreven, dat het oordeel der letterkundige afdeeling niet van dien aard is geweest dat aan zijne aanvraag kan worden voldaan.

Het onderling verband der spreek- en schrijftaal hield, naar aanleiding eener voordragt van haar medelid *T. Roorda*, de letterkundige afdeeling der akademie meermalen en op eene wijze bezig, welke zij zich durft vleijen, dat niet onvruchtbaar zal wezen. Zij verwijst daaromtrent tot het betoog *over het onderscheid tusschen spreektaal en schrijftaal*, opgenomen in de *Verslagen en mededeelingen der afdeeling Letterkunde*, deel I, bladz. 98, tot de breedvoerige wisseling van gedachten daaromtrent in de vergadering der afdeeling van 8 October 1855 en tot de voordragt van den heer *Roorda* over hetzelfde onderwerp, in de gewone vergadering van den 10den Maart jl.

De secretaris der letterkundige afdeeling heeft het wenschelijk geacht, dat door haar een waakzaam toezigt wierd gehouden op de ontwikkeling en verrijking, als ook op het gevaar van verbastering onzer taal. Zijn voorstel, ingediend in de vergadering van den 8sten October 1855, werd door de heeren *van Lennep*, *van Assen* en *de Vries* in de vergadering van 12 November 1855 toegelicht. De slotsom der daaromtrent gehouden overweging is, dat de akademie den schijn behoort te ontwijken van een wetgevend gezag over de taal te willen uitoefenen; dat de afdeeling daarom het benoemen eener bepaalde commissie van taalzuivering minder wenschelijk acht, maar dat zij verlangt dat, even als dit vroeger met goed gevolg geschied is door de tweede klasse van het voormalig Koninklijk Nederlandsch Instituut, de aandacht der leden gevestigd worde op zoodanige woorden en uitdrukkingen, die hun verkeerd of met ons taaleigen strijdig voorkomen, en dat daaruit aanleiding worde genomen tot eene openbare gedachtenwisseling.

De akademie hoopt en vertrouwt dat dergelijke gedachtenwisseling dienstig zal wezen aan het bevorderen der taalwetenschap, en dat de gewenschte uitkomst eener taalontwikkeling, verrijking en zuivering op die wijze onmerkbaar, geleidelijk en zonder dwang zal worden verkregen.

Door den heer *J. Hoffman* is tot de letterkundige afdeeling een *voorstel gerigt tot bevordering van de beoefening der Chinesche en Japansche taal- en letterkunde hier te lande*. Het wordt breeder vermeld in het proces-verbaal der vergadering van den 14den Mei 1855, *Verslagen en mededeelingen der afdeeling Letterkunde*, dl. 1, bl. 14, en gaf, na gehoorde voorlichting der heeren *Roorda*, *Rutgers* en *Leemans* ter zelfder plaatse, aanleiding tot het indienen van een adres aan Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken. De afdeeling had het genoegen bij Zijne Excellentie zoowel als bij den Minister van Kolonien de meest gunstige medewerking te ontmoeten. Zij vertrouwt dat hare voorbereiding, mogelijk gemaakt door den ijver van haar medelid *Hoffman*, binnen korten tijd den grond zal leggen tot eene uitgebreider beoefening der Chinesche taal- en letterkunde hier te lande. Het was haar daarom aangenaam te vernemen, dat al wat tot de bestelling van Chinesche druktypen in Japan behoort, reeds den Minister van Binnenlandsche Zaken werd gezonden. Het hoog belang toch der kennis van de Chinesche taal voor beambten in Neêrlandsch Indie, met zoo veel klem en zoo veel welsprekendheid voor vele jaren reeds, in eene openbare zitting der derde klasse van het Koninklijk Nederlandsch Instituut, door den hoogleeraar *Veth* aangeduid; het niet geringer gewigt der kennis van de Japansche taal, op het oogenblik waarop Nederland zijne betrekkingen met dit belangrijk en magtig rijk verjongde en uitbreidde, maken het, Sire, overbodig dat de akademie nader op de waarde van deze hare onderneming aandringe. Moge zij, onder den steun en de medewerking van Uwer Majesteits Regering, tot eene gewenschte uitkomst voeren.

In het vak der *letterkunde*, zoo naauw met taalstudie verwant en daarvan als ware het een uitvloeisel, was de werkkring der akademie veelzijdig. Een besluit Uwer Majesteit bragt bij haar het legaat over, vroeger door wijlen *J. H. Hoeufft* aan het voormalig Koninklijk Nederlandsch Instituut vermaakt. De akademie aanvaardde het; hare letterkundige afdeeling houdt zich met de beoordeeling der ingekomen Latijnsche dichtstukken bezig en zal zich met nieuwe prijsuitschrijving daaromtrent belasten.

Aan de studie der Grieksche inscriptien wijdde de voorzitter der letterkundige afdeeling eene spreekbeurt. Het daarover gesteld betoog is Uwer Majesteit bekend geworden in het tweede stuk van het eerste deel der verslagen en mededeelingen van de afdeeling Letterkunde.

De heer *Karsten* droeg, ter gelegenheid van de aanbieding van een exemplaar der nieuwe, door hem bewerkte uitgave van den *Agamemnon* van *Aeschylus*, de resultaten voor zijner kritische behandeling van dit geschrift.

De heer *Rutgers* wijdde eene spreekbeurt aan de Eugubinische tafels. De daarover door hem gestelde verhandeling werd in het derde stuk van het eerste deel der verslagen en mededeelingen van de afdeeling Letterkunde opgenomen.

De heer *Juijnboll* deelde der letterkundige afdeeling eenige bijzonderheden mede omtrent het geographisch woordenboek *Zamakschari*, dat eerlang door hem zal worden uitgegeven.

In het vak der *geschiedenis* dient aan het hoofd der werkzaamheden geplaatst te worden de geschiedenis van den waterstaat, door de gemeenschappelijke werkzaamheid van de beide afdeelingen der akademie voorbereid. Het zal onnoodig wezen over het gewigt van dit onderwerp nader in een verslag aan Uwe Majesteit uit te weiden. Het zij voldoende te herinneren, dan, op voorstel van den heer *Bakhuizen van den Brink*, eene commissie werd benoemd, bestaande uit de heeren *Delprat*, *Storm Buijsing*, *van den Bergh* en *Nijhoff*, die zich ten taak stelt de bewerking van een ontwerp tot deze geschiedenis. Hare beschouwingen en de besluiten der akademie daarover zullen Uwer Majesteit in een volgend verslag worden medegedeeld.

Eene tweede hoofdwerkzaamheid betreffende de geschiedenis en reeds geheel ten uitvoer gebragt, is een overzigt der geleerde genootschappen in Nederland, op verzoek van den Minister van Binnenlandsche Zaken, naar aanleiding eener uitnoodiging van de regering in Frankrijk, door den algemeenen secretaris in de Fransche taal gesteld en in de beide afdeelingen der akademie ter beraadslaging gebragt. Het werd reeds den gezant van het Fransche Keizerrijk ter hand gesteld, en zal, zoodra het in het aldaar uit te geven *Annuaire* verschenen is, ook ten onzent in de verslagen en mededeelingen der akademie het licht zien.

De overige werkzaamheden op het veld der geschiedenis hebben betrekking op de uitkomsten van geschiedvorsching door enkele leden der akademie. Zoo leverde de secretaris der letterkundige afdeeling eerst eene bijdrage over de vogelvrij-verklaring van Prins Willem den Eerste door Filips II, en daarna over de apologie van den Prins van Oranje, welke in de verslagen en mededeelingen der afdeeling zullen worden opgenomen; — deelde de heer *van den Bergh* het gevoelen mede van den Heidelbergschen geleerde *Holtzmann* over den oorsprong der Celten en Germanen, waarvan de nadere uiteenzetting zal opgenomen worden in de verslagen en mededeelingen der afdeeling, en droeg de heer *Holtius* haar eene verhandeling voor over de lotgevallen van het Longobardsche regt in Italie, naar aanleiding van een handschrift, voorhanden in de *Bibliotheca Ambrogiana*.

Aan de belangen van het *hooger onderwijs* wijdde de letterkundige afdeeling in meer dan ééne vergadering hare belangstellende bemoeijing. Zij ging van den heer *Cobet* uit, die in de eerste gewone vergadering der afdeeling met een door hem toegelicht voorstel optrad tot het indienen van een adres aan de Regering om het vroegere zoogenaamde »staatsexamen" weder in te voeren, opdat de toelating van leerlingen tot het hooger onderwijs worde onderworpen aan de uitspraak van eene bevoegde en onafhankelijke commissie. Dit voorstel gaf tot nadere beschouwingen aanleiding eener commissie, bestaande uit de heeren *de Bosch Kemper*, *Karsten* en *Holtius*, waarvan het verslag een advies van den heer *Cobet* uitlokte. Al deze stukken zijn in de verslagen en mededeelingen der afdeeling wereldkundig geworden, en werden met verzoek tot zamenwerking aan de natuurkundige afdeeling der akademie medegedeeld. Het voorstel genoot echter aldaar geenen bijval; met eenparige stemmen besloot eene daarop beschreven buitengewone vergadering der afdeeling, dat zij het niet wenschelijk acht dat de akademie in overweging neme de vraag, in hoeverre, met behoud van de bestaande bepalingen, wat den inhoud der toelatings-examina tot het hooger onderwijs aangaat, door eene wijziging der organisatie op eene betere wijze aan het doel der examina zoude kunnen worden beantwoord. Het indienen van een gemeenschappelijk adres omtrent de wederinvoering van het staatsexamen kwam derhalve te vervallen en de letterkundige afdeeling blijft zich nu met de vraag bezig houden, of eenige maatregel daaromtrent door haar alleen zal worden genomen.

Niet minder menigvuldig dan die der letterkundige waren de werkzaamheden der *natuurkundige* afdeeling der akademie. Door ook bij haar het rigtsnoer der wetenschappen te volgen, wordt de *wiskunde* boven aangesteld. Voor haar heeft de akademie niet alleen de werkzaamheden van hare leden, maar ook van hen te vermelden, die, hoewel door geenen titel met haar verbonden, haar de vruchten van hunnen arbeid ter uitgave mededeelden. Dit zij van den heer *Bierens de Haan* gezegd, die meer dan eens in de jongste tijdruimte van zijnen ijver blijk gaf. Behalve de *Tables d'intégrales définiés*, waarvan reeds melding geschiedt in het jongste verslag der akademie, en wier uitgave nu tot het voltooijen en wereldkundig maken van de eerste afdeeling gevorderd is, behooren drie wiskundige betoogen genoemd te worden, welke de heer *de Haan* der akademie aanbood en die in hare verslagen en mededeelingen zullen worden opgenomen.

Daaraan hechten zich twee verhandelingen, door leden der akademie haar aangeboden, en reeds door haar uitgegeven, de eene van den heer *Delprat*, *over het evenwigt op het hellend vlak, als de krachten niet in een en hetzelfde vlak zijn gelegen* (1); de tweede van den heer *Lobatto*, *over de betrekkingen, welke er bestaan tusschen de coëfficienten eener hoogere magtsvergelijking in x en die van hare afgeleide in (x-p)* (2).

In de *sterrekunde*, zoo naauw met de wiskunde verknocht, heeft de akademie vooral de werkzaamheid te noemen van een harer jongste leden, den heer *Oudemans*, die haar drie verhandelingen aanbood van astronomischen inhoud, waarvan twee reeds door haar werden uitgegeven (3) en de derde eene plaats zal vinden in het ter perse zijnde derde deel van hare verhandelingen.

---

(1) Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van Wetenschappen, dl. III, st. 3, bl. 433.

(2) Verslagen en mededeelingen, afd. *Natuurkunde*, deel IV, st. 2, bl. 208.

(3) *J. A. C. Oudemans*, Opzoekings-ephemeride voor de komeet van d'Arrest bij hare aanstaande verschijning in 1857, en bepaling van de loopbaan der planeet Proserpina, uit de gezamentlijke waarnemingen gedaan gedurende hare eerste en tweede verschijning, met inachtneming der storingen door Jupiter en Saturnus in Versl. en med. afd. *Natuurkunde*, dl. III, bl. 409 en volgg.

In het vak der *natuurkunde* zijn twee verhandelingen te noemen, eene van haar medelid *van Rees*, die, ter vervulling zijner spreekbeurt, sprak *over de verstrooijing van het licht* en daarover eenige opmerkingen mededeelde, opgenomen in het proces-verbaal der gewone vergadering van den 27sten October 1855 (4), de tweede van den heer *van der Willige*, door geenen titel met de akademie verbonden, die haar reeds meermalen de vruchten zijner werkzaamheid aanbood. Zijn betoog *over het in lagen verdeeld licht in het electrisch ei* zal in het vierde deel der verslagen en mededeelingen worden opgenomen. In de jongste vergadering zond de heer *Badon Ghijben*, lid der akademie, een betoog in *over den stand van drijvende balken, proefondervindelijk toegelicht*, dat in de verslagen en mededeelingen der akademie Uwer Majesteit bekend zal worden.

De toepassing der natuurkunde bood echter nog rijker vruchten aan. Vooreerst had de akademie het voorregt Uwer Majesteits Minister van Finantien voor te lichten omtrent een door den heer *Steuerwald* Zijner Excellentie ingediend adres. Zij had het genoegen te vernemen, dat de Regering zich met haar advies vereenigd en den adressant afwijzend geantwoord heeft. (5)

De vervaardiging der kopijen van de bij de akademie bewaarde prototypen van den meter en de kilogrammen, waartoe Uwe Majesteit vergunning gaf, nadert hare voleindiging.

De vervaardiging der kopijen van het kilogramme is op voldoende wijze voorbereid. In het afslijpen echter der uiteinden van de van spiegelglas vervaardigde meters ondervond de akademie onverwachte moeijelijkheden en teleurstelling. Zij hoopt deze te overwinnen en in den loop dezes jaars met dezen omslagtigen arbeid gereed te wezen. Inmiddels is het haar aangenaam Uwer Majesteit te berigten, dat door de welwillende medewerking van Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken aan de prototypen zelve eene betere wijze van bewaring is verzekerd.

Het zoo gewigtig en in zijne toepassing tegenwoordig zoo rijke vraagpunt der electrische telegrafie bood aan eenen jeugdigen beoefenaar der wetenschap, *J. Bosscha* junior, door geenen titel met de akademie verbonden, de gelegenheid aan tot voorstelling eener methode *om twee seinen in tegenovergestelde rigting langs ééne lijn over te brengen*. Zijne daarvan aangeboden proeve werd in het vierde deel der verslagen en mededeelingen opgenomen, waarin evenzeer eene plaats vond het later daarover ingediend bijvoegsel.

De heer *Johannes Kerkhoven*, door geenen titel met de akademie verbonden, riep hare medewerking in, tot het indienen van voorstellen aan de Regering omtrent tijdsbepaling. Voorgelicht door hare leden *Oudemans* en *Stamkart*, heeft de natuurkundige afdeeling gemeend geen adres daaromtrent aan de Regering te moeten indienen. Zij deed echter hulde aan de loffelijke bedoelingen van den heer *Kerkhoven*, en in het vertrouwen dat, bij de zorg van Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken voor eene goede tijdregeling op de stations van den rijkstelegraaf, de openbare behandeling van de voorstellen van den heer *Kerkhoven* voldoende zijn zal om zijn prijzenswaardig doel te bevorderen, besloot zij tot uitgave van het rapport harer commissie in het vierde deel harer verslagen en mededeelingen.

De heer *Storm Buijsing*, lid der akademie, bragt in eene der gewone vergaderingen van de natuurkundige afdeeling geen minder gewigtig vraagstuk ter sprake, dat zich bovendien door tijdigheid aanbeveelt. Hij sprak *over de rivieren in Nederland, ten aanzien van afwatering en scheepvaart*, en bood zijne *opmerkingen* daarover ter plaatsing aan in de verslagen en mededeelingen. Zij zijn Uwer Majesteit aldaar in het vierde deel, bladz. 372, bekend geworden.

Daaraan sluit zich een ander, met de nationale belangen niet minder verknocht onderwerp, waaromtrent haar medelid *Stamkart* de toezegging heeft vervuld, welke in het jongst Uwer Majesteits door den Minister van Binnenlandsche Zaken aangeboden verslag vermeld wordt. Hij bood der akademie eene uitvoerige verhandeling aan *over de theorie der afwijkingen van het kompas, voortgebragt door aantrekkingen van het scheepsijzer*. Zij maakt een gedeelte uit van het derde deel der verhandelingen van de natuurkundige afdeeling.

De heer *Harting*, eindelijk, onderhield zijne medeleden op eene der gewone vergaderingen van de natuurkundige afdeeling met de beschouwing onder het mikroskoop van een eigenaardig physisch verschijnsel uit kleine maalstroom-bewegingen bestaande, in mengsels van water met vlugtige vloeistoffen. Eene later daarover aangeboden verhandeling werd opgenomen in het derde deel der verslagen en mededeelingen, bladz. 445.

Aan de *scheikunde* wijdde de heer *Harting* eene tweede spreekbeurt, terwijl hij sprak *over de bron der stikstof voor de planten*, en zijne beschouwingen daaromtrent knoopte aan diegene welke, een jaar geleden, in de verslagen en mededeelingen deel III, bladz. 38, zijn wereldkundig geworden. Een uitvoerig overzigt dezer opmerkingen zal Uwer Majesteit bekend worden in het nu afgedrukte tweede stuk van het vierde deel der verslagen en mededeelingen. Zij gaven in de gewone vergadering der natuurkundige afdeeling van den 24sten November 1855 aanleiding tot eene hoogst belangrijke wisseling van gedachten. De akademie vleit zich dat haar medelid met zijne onderzoekingen omtrent dit gewigtig onderwerp zal voortgaan, en dat de vruchten daarvan haar later zullen worden aangeboden.

In het vak der scheikunde, althans der technische toepassing van haar, worden voorts eenige beschouwingen genoemd, welke de heer *G. J. Mulder* voordroeg in eene der gewone vergaderingen van de natuurkundige afdeeling, *over de voedende bestanddeelen welke bij de biervorming verloren gaan*. Zij zullen nader ter kennisse Uwer Majesteit komen in het tweede stuk des vierden deels van de verslagen en mededeelingen, afdeeling Natuurkunde, bladz. 148.

Eindelijk behooren tot dezen tak van wetenschap gebragt te worden de verhandelingen van den heer *Gunning*, door geenen titel met de akademie verbonden, over het *aceton*, als ook eene *bijdrage tot de kennis der brucine*, aangeboden voor de verslagen en mededeelingen der natuurkundige afdeeling.

Menigvuldiger nog waren de werkzaamheden der leden van de akademie in het zoo uitgebreide vak der *natuurlijke geschiedenis*; en ook van elders werden haar bouwstoffen ter bewerking aangevoerd. Haar medelid *Brants* bood haar eene verhandeling aan *over hout-parenchijm in de dicotyledone loofhouten*, ontleend uit het door hem bewerkt mikroskopisch onderzoek der houtsoorten, door de Geologische commissie uit de veenen bijeengebragt. Zij werd in het derde deel der verslagen en mededeelingen, bladz. 344, opgenomen.

Een adres van den heer *F. Dozy* aan den Minister van Binnenlandsche Zaken, om geldelijke ondersteuning van rijkswege, tot voortzetting der uitgave van de *Bryologica Javanica*, door hem en door wijlen den heer *Molkenboer* bewerkt, en waarvan reeds eenige afleveringen het licht zien, gaf, toen dit adres door Zijne Excellentie aan de natuurkundige afdeeling om voorlichting was gezonden, aanleiding tot eene gunstige beschikking van de zijde des Ministers, waardoor voor vijftig exemplaren van deze belangrijke beschrijving der mosplanten in Oost-Indie werd ingeteekend, en vijf en twintig daarvan ter beschikking werden gesteld van de akademie, om daarmede door ruiling hare boekerij te verrijken. De akademie erkent met dankbaarheid deze zoo gunstige beschikking, waardoor, op haar advies, de wetenschappelijke werkzaamheid van een harer leden ondersteund en haar de gelegenheid gegeven wordt, om door verspreiding van den arbeid van eenen Nederlandschen geleerde, hare boekerij tevens met zeldzame en kostbare boeken te verrijken.

De heer *Dozy* droeg in eene harer gewone vergaderingen aan de natuurkundige afdeeling eenige beschouwingen voor over de *Javanische hepaticae*, waarbij hij vooral de verdiensten deed uitkomen van doctor *van der Sande La Coste* omtrent deze plantenfamilie. Deze opmerkingen zullen ter kennisse Uwer Majesteit komen in het tweede stuk van het vierde deel der verslagen en mededeelingen. Daaraan knoopte zich later de aanbieding eener uitvoerige, met talrijke afbeeldingen versierde verhandeling, onder den titel van: *Synopsis hepaticarum Javanicarum, adjectis quibusdam speciebus hepaticarum novis extra-Javanicis*. Zij zal in het vijfde deel der verhandelingen van de akademie worden opgenomen.

De heer *de Vriese* wijdde eene zijner spreekbeurten aan de kennis der *orchideën*, waarover hij eene bijdrage aanbood, welke werd opgenomen in het vierde deel der verslagen en mededeelingen, en deelde voorts de uitkomsten mede van een *nieuw onderzoek betreffende den kamferboom van Sumatra en Borneo*, welke tot eenige wisseling van gedachten aanleiding gaven, waaraan hij later eene adnotatie voegde *de flore Dryobalanopsidis camphorae*. Deze werd in het tweede stuk van het vierde deel der verslagen en mededeelingen opgenomen.

De heer *Hasskarl*, nieuw benoemd correspondent der akademie, sloot de rij der botanische werkzaamheden, door aan den brief, waarmede hij voor zijne benoeming dank zegt en het corresponderend lidmaatschap in Oost-Indie aanvaardt, eenige opmerkingen te voegen over belangrijke Javaansche plantenfamilien. Zij zijn in het vierde deel der verslagen en mededeelingen, bl. 185, opgenomen.

In het *landbouwkundig* vak, dat in zekeren zin als eene toepassing der natuur-, der schei- en der plantkunde kan beschouwd worden, heeft vooral de houtcultuur en de behandeling van het hout op meer dan ééne wijze de aandacht der akademie getrokken.

De secretaris der natuurkundige afdeeling, getroffen door den inhoud van twee betoogen, het eene voorkomende in het natuurkundig tijdschrift van Nederlandsch Indie, n. s. dl. V, bl. 53, van den heer *Fromberg*, *over den invloed door vermindering of uitroeijing van houtbosschen op het klimaat uitgeoefend*, het andere in verhandelingen en berigten betreffende het zeewezen en de zeevaartkunde, jaargang 1855, n°. 1, bl. 28, van den heer *J. H. C. Jordens*, *over eenige bosschen in Duitschland, in verband met de bosschen en houtontginning op Java*, droeg der afdeeling het benoemen eener commissie voor, waaraan, volgens haar besluit, werd opgedragen te berigten, of het gepast zoude zijn, omtrent de vernietiging der bosschen in Neêrlands Indie een bepaald voorstel aan de Regering te doen, en zoo ja, hoe alsdan een dergelijk voorstel behoorde geformuleerd te worden. Zulks gaf aanleiding tot belangrijke beschouwingen van de heeren *Staring*, *Blume* en *Junghuhn*, aan Uwe Majesteit in het vierde deel der verslagen en mededeelingen, bl. 4 en volgg., bekend geworden. De afdeeling heeft gemeend voor het oogenblik hare bemoeijingen ten deze te moeten bepalen tot de openlijke bekendmaking dezer beschouwingen. — Later werd de aandacht der afdeeling op de houtsoorten in West-Indie gevestigd door jonkheer *A. van Sijpesteijn*, die de beleefdheid had eene belangrijke verzameling daarvan der akademie ten geschenke aan te bieden, vergezeld van eenige daarop betrekking hebbende brochures. Een en ander in handen gesteld van de heeren *Miquel* en *van Oordt*, gaf tot een verslag en tot eene levendige en belangrijke wisseling van gedachten in de gewone vergadering van 26 Januarij jl. aanleiding. Daaruit vloeide de benoeming eener commissie voort, bestaande uit de heeren *G. J. Mulder*, *Harting*, *Miquel* en *van Oordt*, met beleefd verzoek om nader der afdeeling van voorlichting te willen dienen omtrent de ter sprake gebragte punten, en zoo noodig tot het voordragen daaromtrent van bepaalde voorstellen. De akademie ziet het verslag dier commissie te gemoet, en zal de eer hebben daarvan nader berigt aan Uwe Majesteit te doen toekomen. Ditzelfde onderwerp, hoewel in eenigzins anderen zin, gaf in eene der jongste vergaderingen aan haar rustend medelid *G. Vrolik* aanleiding tot het indienen van eenige *bedenkingen over het verwaarloozen van hout-cultuur in sommige streken in Nederland*. In handen gesteld van de heeren *van den Bosch*, *Mesah*, *van Hall* en *Miquel*, zullen zij vermoedelijk tot belangrijke wisseling van gedachten aanleiding geven, waarvan de uitkomst in een volgend verslag Uwer Majesteit zal worden medegedeeld.

De kennis van onzen aardbodem, welke als het ware den landbouw tot grondslag moet liggen, hield de natuurkundige afdeeling dikwerf en op verschillende wijze bezig. Vooreerst deelde de heer *van Breda* haar de beschrijving mede van eenige wervelbeenderen en van eenen tand bij eene ontgraving in de nabijheid van Eibergen gevonden, en ongetwijfeld tot dieren behoorende van het geslacht der *Zeuglodonten*. Hierdoor werd het belangrijk feit wereldkundig, dat in den tertiairen grond van Nederland overblijfselen voorkomen van dieren, die tot hetzelfde geslacht behooren als de vermaarde *Zeuglodonten*, die in *Alabama* door dr. *Koch* opgegraven en als *Zeuglodon hydrarchos* door de heeren *Carus* en *Muller* worden beschreven. — Den heer *Harting* gaf het vinden van gave hazelnoten ter diepte van acht meters onder den beganen grond, in eenen kleiachtigen bodem, en van opgegraven kweldergrond, ter diepte van twee el onder volzee, tot opmerkingen aanleiding, welke in het vierde deel der verslagen en mededeelingen bl. 14 ter kennisse Uwer Majesteit zijn gekomen. — Voorts blijft de natuurkundige afdeeling zich steeds bezig houden met de nasporingen omtrent de daling van den bodem in Nederland, als ook omtrent de wetten der watergetijden. — De heer *van der Sterr*, opzigter van den waterstaat aan den Helder, blijft met den meest lofwaardigen ijver voortgaan in het opmaken en overzenden der tabellen van de waterhoogten, en sedert korten tijd ver-

(4) Versl. en mededeelingen afd. *Natuurkunde*, dl. III, bl. 122.

(5) Verslagen en mededeelingen afdeeling *Natuurkunde*, deel IV bladz. 146. — Proces-verbaal der buitengewone vergadering van 29 December 1855. — Versl. en med. afd. *Natuurkunde*, bladz. 262.

verheugt de akademie zich tevens over de welwillende medewerking der regering van de hoofdstad, waarvan de blijken haar regelmatig toekomen. Nadere voorstellen daaromtrent werden onlangs tot Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken gerigt, waarop de akademie de beschikking te gemoet ziet.

Ten slotte blijft voor dezen tak van wetenschap de gewigtige bemoeijing te vermelden der natuurkundige afdeeling, uit eene aanschrijving voortvloeijende van den Minister van Binnenlandsche Zaken, ter gelegenheid van de ontbinding door Uwe Majesteit van de hoofdcommissie voor het geologisch onderzoek van Nederland. Z. Exc. verlangde de voorlichting der afdeeling omtrent de voorstellen, welke aan Uwe Majesteit zullen behooren te worden gedaan, ten einde het voortzetten en voltooijen van het onderzoek, door de hoofdcommissie aangevangen, of het meest nuttig gebruik van hetgeen door het gehouden onderzoek reeds is verkregen, te verzekeren. De afdeeling droeg aan de heeren *Delprat*, *J. van der Hoeven*, *Harting* en aan haren secretaris de taak op, om haar van verslag en van ontwerp-antwoord aan den Minister van Binnenlandsche Zaken te dienen. De aldus benoemde commissie hield zich geruimen tijd met deze omslagtige en netelige werkzaamheid bezig, bezocht daartoe de onder zegel van den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland bewaarde verzameling van geologische voorwerpen in het Paveljoen te Haarlem en nam kennis van het geheele uitgebreide archief der ontbonden commissie. Met volslagen eenstemmigheid van gevoelen stelde zij daarop haar verslag vast, met het daarbij behoorende ontwerp-antwoord aan Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken. Een en ander werd ingediend in de gewone vergadering der afdeeling van 23 Februarij jl. en de beraadslagingen daarover verdaagd tot de gewone vergadering van 29 Maart jl., opdat inmiddels de leden der afdeeling meer volledige kennis van het hun rondgedeelde ontwerp en des verkiezende ook van het archief der ontbonden commissie zouden kunnen erlangen; waarop in genoemde vergadering werd besloten, onder mededeeling van het rapport der commissie, den Minister te antwoorden, dat de akademie het bijeenhouden der geheele verzameling van geologische voorwerpen wenschelijk acht; dat zij wenscht, dat de besturen en de bijzondere personen, die tijdelijk voorwerpen aan genoemde verzameling hebben afgestaan, mogen worden uitgenoodigd, deze daarin nog gedurende eenigen tijd te laten berusten; en dat de f 18,000, toegezegd van de geraamde som van f 50,000, voorloopig beschikbaar worden gehouden. De afdeeling voegde daarbij, dat zij de voortzetting der werkzaamheden zeer gewigtig acht, en hoopt dat de bezwaren, welke haar voor het oogenblik van het doen van verdere voorstellen terughielden, binnen niet al te langen tijd zullen worden uit den weg geruimd, waaromtrent de akademie steeds tot voorlichting bereid zal wezen.

Van geheel anderen aard waren de werkzaamheden der akademie in het vak der *dierkunde*. Door Uwer Majesteits Minister van Kolonien werd haar medelid *J. van der Hoeven* in staat gesteld een mannelijk individu van den *nautilus pompilius* ontleedkundig te onderzoeken. Hierdoor werd eene nog bestaande gaping in de wetenschap aangevuld, waarvan de akademie blijk hoopt te geven in het ter perse zijnde derde deel harer verhandelingen. De heer *van der Hoeven* onthaalde later de akademie op de mededeeling van eenige bijzonderheden betreffende een zestigtal cetaceën, op het strand geraakt van het eiland Goedereede, onder de gemeente Ouddorp, welke hij deed kennen als behoorende tot de soort, den naam van *dolphinus globiceps* voerende. Verwant met de dierkunde, is voorts de voordragt van den heer *Sebastian*, *over het gevoel van het natuurschoon, vooral in de dieren- en in de plantenwereld, bij de oude Grieken*. Ons medelid vervulde daarmede zijne spreekbeurt in de jongste vergadering der natuurkundige afdeeling.

Aan de *menschelijke ontleedkunde* wijdden de heeren *Halbertsma* en *Schröder van der Kolk* hunne nasporingen. De eerste deelde aan de akademie eenige opmerkingen mede *over eene tot dusverre over het hoofd geziene verbinding tusschen de breede rugspier en de driehoofdige armspier bij den mensch*, als ook, *over de verhouding der ondersleutelbeens-slagader tot toevallig aanwezige halsribben, insgelijks bij den mensch*. Zij zijn in het tweede stuk van het vierde deel der verslagen en mededeelingen van de natuurkundige afdeeling ter perse gebragt.

De heer *Schröder van der Kolk* droeg haar de uitkomsten voor zijner *nasporingen omtrent het maaksel en de verrigtingen van het verlengd ruggemerg*. De akademie vleit zich over dit zoo belangrijk onderwerp van haar medelid eene uitgewerkte verhandeling met afbeeldingen te zullen ontvangen, welke zich zal aansluiten aan de verhandeling *over het fijnere zamenstel en de werking van het ruggemerg*, reeds door haar wereldkundig gemaakt.

In de physiologie des menschelijken ligchaams nam de heer *Donders* het gewigtig hoofdstuk der krachten, waardoor het bloed bewogen wordt, of de zoogenaamde *haematodinamica*, tot onderwerp zijner spreekbeurt. Zijne toelichting daaromtrent kwam ter kennisse Uwer Majesteit in het derde deel der verslagen en mededeelingen, bladz. 323.

Ook de *ziektekundige ontleedkunde* vond in de akademie hare vertegenwoordiging. De secretaris der natuurkundige afdeeling heeft uit eene mededeeling, opgenomen in de *Comptes rendus de l'Académie des Sciences*, T. XL n°. 12, p. 626, aanleiding genomen tot een betoog, dat hetgeen aldaar over den oorsprong van dubbele misgeboorten vermeld staat, onkunde verraadt van hetgeen hier te lande en elders sedert 1840 werd bekend gemaakt. Zijne beschouwingen, opgenomen in de verslagen en mededeelingen deel III, bladz. 327, gaven tot wisseling van gedachten aanleiding in de vergadering van 14 April 1855.

De heer *Halbertsma* droeg der natuurkundige afdeeling een tweetal waarnemingen voor van *hermaphroditismus spurius bij kalveren*, toegelicht door afbeeldingen, waaraan zij eene plaats verleende in het tweede deel van hare verhandelingen.

De voorzitter sprak in de gewone vergadering der natuurkundige afdeeling van 29 December ll. *over zwarte verkleuring van weefseldeelen des menschelijken ligchaams door het gebruik van nitras argenti*, en lichtte zijne beschouwingen toe door mikroskopische praeparaten. Zij gaven tot wisseling van gedachten aanleiding en komen in de verslagen en mededeelingen, deel IV, blz. 173, voor.

Het door den voorzitter behandeld onderwerp hecht zich aan de *geneesmiddelleer*, en roept hierdoor als van zelf in het geheugen terug, dat de akademie nog steeds verstoken blijft van antwoord op de voorstellen, den 8sten Februarij 1854 den Minister van Binnenlandsche Zaken ingediend *over een opzettelijk onderzoek betreffende de zorg voor den algemeenen gezondheidstoestand*. Zij eerbiedigt, maar betreurt dit stilzwijgen, en zag zich gaarne werkzaam in de behandeling van een onderwerp, waaraan Uwe Majesteit ook Hare zorgen wijdde, en dat meer dan ooit, vooral na de jongste cholera-epidemien, eene krachtig ingrijpende belangstelling vordert.

Hiertoe bepaalt zich, Sire! de reeks van hetgeen door het wetenschappelijk staatsligchaam, dat zijne vestiging aan Uwe Majesteit verschuldigd is, in de jongste tijdruimte verrigt werd of nog bij haar in behandeling is. De akademie onderwerpt het overzigt daarvan aan Uw verheven oordeel. Met eenige voldoening welligt mag zij op den afgeloopen tijdkring terugzien. Zij was toch in veelvuldige rigting werkzaam; werd meermalen door Uwer Majesteits Regering geraadpleegd, en ondervond bij haar waardering van de gegeven voorlichting, als ook bij elk departement van 's lands bestuur de meest welwillende ondersteuning. Zoo dit alles haar reeds stof geeft tot dankbaarheid, niet minder erkentelijk is zij voor de belangstelling en hoogachting haar van de zijde van het algemeen gebleken.

Gelijk toch aan Uwe Majesteit uit dit verslag blijkt, hebben vele personen, door geenen titel met de akademie verbonden, zich tot haar gewend, hetzij met voorstellen, hetzij met ter openlijke uitgave aangeboden werken.

De akademie waardeert hoogelijk deze bewijzen van zamenwerking, waarin zij goedkeuring meent te zien van den weg, welken zij insloeg, en aansporing tevens om daarop in gelijken zin voort te gaan. Met niet minder welgevallen zag zij al weder en op ongezochte wijze hare betrekkingen buitenlands uitgebreid, onder anderen met de *Litterary and philosophical Society of Manchester*, de *Instituto Veneto di Scienze* te Venetie, de *Reale Accademia della Scienze* te Napels, de *Academia Scientiarum Instituti Bononiensis* te Bologne, de *Société de Biologie* te Parijs en de *Naturforschende Gesellschaft* te Basel. Dit schenkt haar jaarlijks eenen rijken toevoer van zeldzame en elders moeijelijk te verkrijgen boekwerken, en geeft aan de Nederlandsche letterkunde een middel van bekendmaking en verspreiding, waarvan de vruchten zich meer en meer beginnen te vertoonen. De akademie verzond in den verleden zomer het tweede deel harer verhandelingen met twee stukken van hare verslagen en mededeelingen. Zij gaf in het verstreken jaar de verhandelingen uit van de heeren *L. P. Delprat*, *J. Badon Ghijben*, *J. van der Hoeven*, *H. J. Halbertsma*, *Stamkart*, welke met de ter perse zijnde van de heeren *Oudemans* en *J. van der Hoeven* het derde deel harer verhandelingen zullen uitmaken, hetwelk binnen een paar maanden zal verschijnen, terwijl nog in den loop dezes jaars in het licht zal komen het vierde deel, dat de *Tables d'intégrales définiés* van den heer *de Haan* bevat. In de tijdruimte waarover dit verslag gaat, zijn voorts verschenen het tweede en derde stuk van het derde, met het eerste en tweede van het vierde deel der verslagen en mededeelingen van de natuurkundige afdeeling, als ook het eerste deel van de verslagen en mededeelingen der letterkundige afdeeling. Van al hetgeen door haar uitgegeven werd, zal in den loop van dezen zomer de verzending geschieden naar de menigvuldige genootschappen, waarmede de akademie in verbinding is.

Tot de mogelijkheid der uitbreiding harer betrekkingen buitenlands waaraan Uwe Majesteit ongetwijfeld hooge waarde zal hechten, blijft steeds veel bijdragen de onvermoeide zorg en ondersteuning van Uwer Majesteits Minister van Buitenlandsche Zaken, en de krachtdadige medewerking van Uwer Majesteits gezanten. Maar ook in Nederland zelf hebben zich in het jongste jaar de betrekkingen uitgebreid met het Genootschap ter bevordering van genees- en heelkunde te Amsterdam, met de *Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde* te Leyden, met het *Koninklijk Instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Nederlandsch Indie* te Delft. Behalve de aanwinsten, der boekerij hierdoor geschonken, deed zij talrijke en kostbare aankoopen; maar werd zij vooral verrijkt door het aanzienlijk geschenk van vrouwe *Jane Baker*, weduwe van den heer *Bastiaan Klinkert*, die haar als gift onder de levenden afstond de rijke en zeldzame verzameling der werken, handschriften, teekeningen, geëtste koperen platen, medailles, buste enz., van wijlen mr. *Willem Bilderdijk* en mevrouw *Bilderdijk*.

De akademie durft zich vleijen, dat Uwe Majesteit, met haar, de onbekrompen edelmoedigheid, den verlichten zin en de beschaafde inborst zal prijzen eener vrouw, die in Nederland noch geboren noch opgevoed, maar er, als ware het eene vreemdeling, van haren echtgenoot den eerbied en de gemoedelijke piëteit voor onzen grooten dichter overnam en geheel onverpligt, alleen daartoe genoopt door den mondeling uitgedrukten wensch van den man wiens dood zij betreurt, eenen dergelijken schat afstond aan het eerste wetenschappelijk ligchaam des lands.

Het zal daarbij Uwer Majesteit aangenaam zijn te vernemen, dat reeds menigvuldig gebruik van deze verzameling werd gemaakt en dat zij ook ter beschikking werd gesteld van den talentvollen bewerker der nieuwe uitgave van de werken van *Bilderdijk*.

Van den catalogus der boekerij verscheen in de tijdruimte, waarover dit verslag gaat, de eerste aflevering, welke, door menigvuldige aanvragen en opmerkingen, zoowel in Nederland als buiten zijne grenzen, nog al de aandacht schijnt getrokken te hebben; met de verdere bewerking wordt regelmatig en ijverig voortgegaan.

In de bezittingen der akademie is geene andere verandering gekomen, dan dat, ten gevolge eener briefwisseling, gevoerd tusschen curatoren der hoogeschool te Leyden, den Minister van Binnenlandsche Zaken en de akademie, de Semitische, Persische en Turksche handschriften, berustende in de boekerij der akademie, aan de verzameling der hoogeschool te Leyden in bruikleen zijn afgestaan, onder bepaalde voorwaarden, nader in het proces-verbaal van overgifte omschreven, waarvan een afschrift aan Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken is ter hand gesteld.

In het gebouw, waarvan een gedeelte aan de akademie ten gebruike was gegeven, werden, in de afgeloopen tijdruimte, groote veranderingen tot stand gebragt. Ten gevolge eener gunstige beschikking van Uwer Majesteits Minister van Binnenlandsche Zaken is aldaar voor de akademie eene vergaderzaal ingerigt, welke op voortreffelijke wijze aan haar doel beantwoordt, terwijl hierdoor tevens de gelegenheid werd geboren, om de inrigting der boekerij aanmerkelijk te verbeteren. De akademie huldigt dankbaar het bewijs van belangstelling en waardering, haar op deze wijze door Uwer Majesteits Regering geschonken.

Het personeel der akademie onderging in den jongsten jaarkring smartelijke verliezen. Onder hare gewone leden verloor zij de heeren: *W. de Haan*, *A. des Amorie van der Hoeven* en *P. J. J. de Fremery*; onder

hare rustende leden den heer *A. van Beek*. Met smart ziet zij de plaats ledig van den man, die zoo veel tot hare vorming bijdroeg, wiens lof als kanselredenaar en als letterkundige in aller mond is. Met geen minder leedwezen mist zij in *P. J. J. de Fremery* eenen geleerde met een helder verstand en met veelzijdige kennis, zoowel op het genees- als op het natuurkundig gebied; en in *A. van Beek* een natuurkundige die, hoewel door zijne levensbestemming vreemd aan de wetenschap, echter zoo veel tot hare uitbreiding bijdroeg. Van hetgeen zij in *W. de Haan* verloor, is het overbodig hier nader te gewagen, vermits in een Uwer Majesteit bekend geworden levensberigt de algemeene secretaris der akademie reeds eene welverdiende hulde bragt aan dezen uitmuntenden natuuronderzoeker.

Naar het voorschrift der wet hebben de beide afdeelingen getracht de ledige plaatsen op waardige wijze te vervullen. De voordragten daartoe werden dezer dagen aan de goedkeuring Uwer Majesteit onderworpen.

Hiermede, Sire! meent de akademie de verpligting vervuld te hebben, haar door art. 14 van het organiek reglement opgelegd.

Door het besluit Uwer Majesteit van den 26sten October 1851, n°. 3, in het leven geroepen, verlengde zich oorspronkelijk in haar slechts het bestaan der eerste klasse van het bij datzelfde besluit opgeheven Koninklijk Nederlandsch Instituut van Wetenschappen, Letterkunde en Schoone Kunsten. De toen gevestigde akademie toch was alleen aan de wis- en natuurkundige wetenschappen gewijd. Het behaagde Uwer Majesteit door het besluit van 23 Februarij 1855, n°. 4, op voordragt van den Minister van Binnenlandsche Zaken, het doel der akademie uit te breiden tot bevordering der taal-, letter-, geschiedkundige en wijsgeerige wetenschappen. De eerste jaarkring van die hervormde bestaan ging voorbij en de akademie trachtte daarin te voldoen aan de bestemming, haar voorgeschreven door art. 2 van het door Uwe Majesteit vastgestelde reglement.

Als raadgevend ligchaam voor de Regering op het gebied der wetenschap bleef geene aanvrage daaromtrent tot haar onbeantwoord; en heeft zij slechts te betreuren, dat hare voorlichting niet menigvuldiger werd ingeroepen. Niets toch verlangt zij vuriger, dan al de intellectuele kracht, waarover zij mag beschikken, dienstbaar te maken aan de belangen Uwer Regering, opdat ook door haar worde bijgedragen tot al hetgeen de stoffelijke welvaart des volks en zijnen zedelijken vooruitgang vermag te bevorderen. Als middelpunt van zamenwerking voor de beoefenaars der wetenschap in Nederland en zijne overzeesche bezittingen, ontving de akademie vele blijken van belangstelling en van achting, waarvan dit verslag blijk gaf. Het werd haar aldus mogelijk, om den arbeid van velen, door geen titel met haar verbonden, door uitgave en verspreiding wetenschappelijk te maken. Als band van vereeniging tusschen de geleerden van Nederland en die van andere landen, is het haar mogen gelukken, al verder hare betrekkingen uit te breiden, en toonen zij krachtigen invloed uit te oefenen op de verspreiding der werken van Nederlandsche wetenschap en letteren. Als inrigting eindelijk ter bevordering van zoodanige wetenschappelijke onderzoekingen en ondernemingen, die slechts door ondersteuning kunnen worden tot stand gebragt, is zij bezig met het uitgeven van een kostbaar boekwerk, waarvan zelfs de buitenlandsche boekhandel de openlijke bekendmaking niet durfde ondernemen, en bereidt zij zich voor om dit met andere werken te doen, welke zonder hare medewerking onuitgegeven zouden blijven.

Moge het Uwer Majesteit behagen, hare goedkeuring te schenken aan hetgeen ten deze door de akademie verrigt werd, en zij en blijve deze steeds de belangstelling, de goedkeuring en de ondersteuning Uwer Majesteit waardig.

Amsterdam, 26 April 1856.

De Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Amsterdam,

in haren naam,

(was get.) J. VAN GEUNS, *Algem. Voorzitter.*

W. VROLIK, *Algem. Secretaris.*

Voor eensluidend afschrift,

W. VROLIK,

Algemeene Secretaris der Koninklijke Akademie van Wetenschappen.

Rhijnhoogte te Keulen 29 Mei: 13 vt. 10 dm. (13 vt. 3 dm. Rhijnl.)

Den 30sten Mei is verzonden n°. 57 van het STAATSBLAD 1856.

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN OORLOG.

, De gewone Audiëntie van den Minister van Oorlog zal op aanstaanden Dingsdag den 27sten Mei, mitsgaders Dingsdag den 3den Junij daaraanvolgende, geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 21sten Mei 1856.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

, De Minister van Binnenlandsche Zaken

Herinnert alle houders van Schuldvorderingen ten laste der begrooting van zijn Departement over den jare 1855, mitgaders hen, die voor dat jaar eenige vorderingen mogten hebben ten laste van de Algemeene Landsdrukkerij, dat hunne Declaratien of Rekeningen, volgens art. 2 der Wet van den 8sten November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), moeten zijn ingediend vóór of op den laatsten dag der maand Junij van het thans loopende jaar; dat de bedoelde stukken na dien dag niet meer zouden kunnen worden aangenomen, en dat de belanghebbenden derhalve gehouden zijn, vóór den afloop van dien uitersten termijn van indiening, hunne stukken in te zenden aan de Autoriteit of aan dien Ambtenaar, van wien zij hebben bekomen den last, waaruit hunne Schuldvordering is voortgevloeid.

's Gravenhage, den 15den April 1856.

VAN REENEN.

, De Minister van Binnenlandsche Zaken,

Gezien art. 7 van het in de *Staats-courant* van den 24sten October 1842 geplaatste Koninklijk besluit van den 20sten bevorens, n°. 55, brengt bij deze ter kennis van degenen, die mogten verlangen tot den op den eersten September aanstaande aan te vangen cursus der Koninklijke Academie tot opleiding van Burgerlijke Ingenieurs enz., te worden toegelaten, dat de Commissie, belast met het onderzoek der Candidaten, hare zittingen zal houden in het Academiegebouw te *Delft*, in den loop der volgende maand Junij, op de dagen en uren, welke zullen worden bekend gemaakt aan allen, die zich ter bekoming van berigt dienaangaande, vóór het einde der loopende maand Mei, schriftelijk aan den Heer Directeur der Academie zullen hebben aangemeld.

In voldoening aan voormeld artikel, wordt tevens herinnerd, dat zij, die, in voege voorschreven, verlangen te worden toegelaten, bij het Examen het bewijs moeten overleggen, dat zij op den 1sten September aanstaande den ouderdom van 17 jaren zullen zijn ingetreden, en dat zij, ingevolge het programma der Academie, geplaatst in de *Staats-courant* van den 31sten October 1842, en de wijzigingen daaraan toegebragt, en medegedeeld in de *Staats-courant* van den 10den Julij 1847, zullen moeten doen blijken de volgende kundigheden te bezitten:

1°. *de rekenkunst*, bijzonderlijk de kennis der gewone en decimale breuken met toepassing op het Nederlandsche maten- en gewigtenstelsel, zoomede de leer der meetkundige evenredigheden, en het trekken van den vierkantswortel uit alle getallen;

2°. *de eerste gronden der stelkunst*, met inbegrip van de oplossing der vergelijkingen van den eersten graad met eene onbekende, de behandeling der wortelgrootheden, en de eigenschappen der reken- en meetkundige reeksen;

3°. *de meetkunst*, tot aan de eigenschappen der vlakken;

4°. *het handteekenen*, waarin men eene genoegzame vaardigheid zal moeten bezitten, om uit de hand een omtrek te schetsen van een of ander geteekend voorwerp;

5°. *de gronden van de spraakkunst der Nederduitsche, Hoogduitsche, Fransche en Engelsche talen*, uit welke laatste men met gemak in het Nederduitsch moet kunnen overbrengen;

6°. *de gronden der algemeene en Nederlandsche geschiedenis;*

7°. *de beginselen der aardrijkskunde.*

Na afloop der Examens zal, overeenkomstig art. 8 van voormeld Koninklijk besluit, vóór het einde der maand Julij aanstaande, door den Directeur der Academie aan de geëxamineerden (hunne Ouders of Voogden), die bevonden zijn al de vereischten te bezitten, van de toelating worden kennis gegeven.

's Gravenhage, den 3den Mei 1856.

VAN REENEN.

Provincie *Noordholland.*

HERBESTEDING.

De Minister van Binnenlandsche Zaken, verwittigt de Gegadigden dat de Besteding van het Bouwen eener Brugwachterswoning te Diemerbrug, in den Grooten Weg der 1ste klasse n°. 3, op grond van de *hooge* Aanneemsom, en het gebrek aan mededinging, is afgekeurd, en dat eene Herbesteding van dat werk is bepaald op Donderdag den 12den Junij 1856, des namiddags ten half drie ure, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem.

De Besteding zal geschieden bij enkele inschrijving, overeenkomstig art. 10 van het op den 24sten April jl. goedgekeurd bestek n°. 5.

's Gravenhage, den 29sten Mei 1856.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

VAN REENEN.

Provincie *Overijssel.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 13den Junij 1856, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 4de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Zwolle worden Aanbesteed:

het uitvoeren van onderscheidene werken en herstellingen bij de Zeeweringen en Havenwerken op het eiland Schokland.

Deze aanbesteding zal geschieden zoo als bij art. 9 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur te Zwolle, bij de Opzigters van den Waterstaat op de eilanden Urk en Schokland, en op alle plaatsen alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Aanwijzing in loco kan worden verkregen gedurende de dagen de Aanbesteding voorafgaande, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur J. G. van Gendt, te Zwolle, den Ingenieur jhr. J. B. T. Ortt, te Kampen, en den Opzigter G. A. Pet, te Ens op Schokland.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,

VAN REENEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

De Minister van Justitie

Herinnert bij deze aan alle Houders van Schuldvorderingen ten laste van het Departement van Justitie over 1855, dat de termijn tot het indienen van dezelve bepaald, volgens de Wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* n°. 51), met den 30sten Junij eerstkomende zal zijn verstreken, en dat alle zoodanige schuldvorderingen, welke niet vóór dat tijdstip zijn ingediend, zullen worden gehouden voor verjaard en vernietigd.

De houders dier schuldvorderingen worden voorts aangemaand om de inlevering hunner bescheiden te bespoedigen, en daartoe het uiterste tijdstip niet af te wachten.

's Gravenhage, den 17den April 1856.

D. DONKER CURTIUS.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

, De Minister van Finantien brengt bij deze ter kennisse van de belanghebbenden, dat gedurende de maanden *April, Mei* en *Junij aanstaande* en *niet langer*, ten Kantore van de Betaalmeesters in de Arrondissementen, de voldoening zal plaats hebben der pensioenen ten laste van den Staat, loopende over de *eerste drie maanden dezes jaars*; zullende gemelde betaling aanvang nemen op *Dingsdag den 1sten April* 1856, en voorts betaalbaar zijn dagelijks, Zon- en Feestdagen uitgezonderd.

's Gravenhage, den 17den Maart 1856.

De Minister voornoemd,

VROLIK.

Provincie *Overijssel.*

AANBESTEDING.

Op Vrijdag den 20sten Junij 1856, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Commissaris des Konings in de provincie Overijssel, of, bij zijne afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in dat gewest, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Zwolle worden Aanbesteed:

het Bouwen van een Grenskantoor ten dienste van de Administratie der In- en Uitgaande Regten, bij de monding der Overijsselsche kanalen onder de gemeente Gramsbergen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, zoo als bij Art. 19 van het Bestek is bepaald.

Het Bestek ligt ter lezing aan het Departement van Financien te 's Gravenhage, aan het Provinciaal Gouvernement te Zwolle, en voorts te Zwolle, Deventer, Kampen, Ommen, Hardenberg, Gramsbergen, bij Ap te Avereest, Oldenzaal en Ootmarssum, op de plaatsen waar zulks gebruikelijk is.

Aanwijzing in loco zal worden gegeven op Vrijdag en Zaturdag vóór den dag der Aanbesteding, terwijl nadere inlichtingen te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur J. G. van Gendt, te Zwolle, en bij den Ingenieur Mr. J. R. T. Ortt, te Kampen.

De Minister van Financien,
VROLIK.

MINISTERIE VAN MARINE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat in het vaarwater de *Koning(?) Bogt*, bij *Ameland*, een wrak aanwezig is in peiling met den toren van *Hollum* N. t. O. $\frac{1}{2}$ O. en van de Buiten Zwarte ton Z.; op welk wrak ruim 24 palm water gevonden wordt, zijnde echter een in gebruik [illegible] dat wrak uitstekend eind mast, die [illegible] palm boven het water, met laag getij zigtbaar.

Tot verkenning is kort aan de N.O. zijde op 4 à 5 [illegible] afstand van het wrak eene witte Bakenton geplaatst, [illegible].

's Gravenhage, den 3den Mei 1856.

De Minister voornoemd,
DE SMIT VAN DEN BROECKE.

BERIGT AAN ZEEVARENDEN.

De Minister van Marine brengt ter kennis van belanghebbenden, dat er in het *Goereesche Zeegat*, op eene, tusschen de zwarte tonnen no. 9 en 10 van het *Zuid-Pampus*, in het vaarwater uitwerkende droogte, is geplaatst eene Zwarte Ton, in de diepte van 18 palm, bij gewoon laag water, op de navolgende merken: de toren van Goedereede aan den Westkant van de Molen van [illegible] de Kwak, de toren van Stellendam [illegible] volgens miswijzend kompas.

's Gravenhage, den 13den Mei 1856.

Voor den Minister voornoemd,
De Secretaris-Generaal,
MULLER.

MINISTERIE VAN OORLOG.

*** De Minister van Oorlog

Herinnert bij deze alle houders van pretensien ten laste van het Ministerie van Oorlog over het jaar 1855, dat de tijd tot het indienen van hunne Rekeningen, Memorien of Declaratien volgens de wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* no. 36) met den laatsten Junij aanstaande finaal zal zijn verstreken, na welken dag geen derzelve meer kan worden aangenomen; en noodigt hen mitsdien, om dit uiterst tijdstip van indienen niet af te wachten, maar hunne stukken onverwijld aan het Ministerie van Oorlog in te zenden.

's Gravenhage, den 2den Mei 1856.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

De Minister van Oorlog

Brengt ter kennis van Gegadigden, dat er voor eenige Smeden (Vuurwerkers) en Wagenmakers gelegenheid bestaat om voor de dienst in *Oost-Indie* te worden aangenomen.

De personen die daartoe genegen zijn zullen zich als Werklieden voor de Werkcompagnie te Soerabaya voor den tijd van zes jaren aan de militaire dienst moeten verbinden, en een handgeld genieten van *zestig gulden* (f 60), hetwelk hun zal worden uitbetaald zoodra zij voor gemelde dienst bij het koloniaal werfdepôt te *Harderwijk* zullen zijn aangenomen.

Zij zullen moeten zijn bekwaam in hun ambacht, van een gezond ligchaamsgestel, ongehuwd, niet ouder dan 36 jaar en van een doorgaand goed gedrag.

Zij zullen in kleeding, rang, soldij (in *Indie* f 152: 10 's jaars), vivres enz., gelijkstaan aan de kanonniers der 1ste klasse bij het leger in *Indie* en daarteboven voor de dagen waarop zij zullen werken, een daggeld genieten:

de Smeden	2de klasse	120	duiten,
	3de »	80	»
Wagenmakers	3de »	80	»

(Honderd twintig duiten zijn gelijk aan een gulden.)

De Gegadigden zullen zich behooren aan te melden bij den Kolonel-Directeur der Artillerie- Stapel- en Constructie-Magazijnen te *Delft*, ten einde aan eene proef onderworpen te worden waaruit hunne bekwaamheid kan blijken.

Alvorens tot die proef te worden toegelaten, zullen zij overleggen eene acte van geboorte, een bewijs van goed gedrag en een certificaat van aan de nationale militie voldaan te hebben, en, minderjarig zijnde, eene toestemming van ouders of voogden tot het aangaan der voorgenomene verbindtenis.

De werklieden zullen gedurende den proeftijd te *Delft* een daggeld genieten van *een gulden* (f 1) voor elken werkdag.

De goedgekeurden zullen bij het koloniaal werfdepôt worden in dienst genomen en tot hunne komst in *Indie* gerekend op denzelfden voet bezoldigd worden als gewone derwaarts bestemde kanonniers der 1ste klasse.

Bij het verstrijken van het engagement en zich niet op nieuw verbindende, zullen zij voor hunnen terugkeer dezelfde zorg ondervinden als de militairen van het Indisch leger van hunnen graad.

's Gravenhage, den 13den Mei 1856.

Bon. FORSTNER VAN DAMBENOY.

*** De Hoofd-administratie van het 1ste Regement Vesting-Artillerie te Delft zal op Maandag den 30sten Junij 1856, onder de nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, aan den minstinschrijvende, in het openbaar, Aanbesteden de leverantie van Twee Duizend Nederlandsche ponden Paardenhaar, ten dienste van het Nachtleger der Corpsen van de Armée, af te leveren in 's Rijks Magazijn van militaire kleeding, uitrusting enz. te Delft, volgens Monster en Voorwaarden, bij die inrigting voorhanden.

De inschrijving moet geschieden bij besloten op zegel geschreven biljetten, de opgaaf bevattende van den naam, de voornamen, de woonplaats en het beroep van den inschrijver en van ieder zijner borgen.

De biljetten, welke ten opschrift moeten hebben: „*Aan de Hoofd-administratie van het 1ste Regement Vesting-Artillerie* (*leverantie van Paardenhaar*)", zullen, door de inschrijvers en hunne borgen eigenhandig onderteekend, uiterlijk des middags ten 12 ure van den dag der Aanbesteding in de Bus ten Burele van den Kapitein-Kwartiermeester bij meergenoemd corps bezorgd moeten worden.

Wanneer twee of meer gegadigden tegen gelijke prijzen mogten hebben ingeschreven, zal het lot beslissen, aan wien de leverantie zal worden gegund.

Alle biljetten welke niet in den verlangden vorm ingerigt, of op ongezegeld papier geschreven zijn, zoomede die welke eenige bijzondere conditien behelzen, niet in het bestek van aanneming voorkomende, zullen buiten aanmerking worden gehouden.

De gegadigde, aan wien door voormelde Hoofd-administratie uit krachte der goedkeuring van den Minister van Oorlog, de leverantie definitivelijk wordt toegewezen (en die, zoo als van zelf spreekt, gehouden is, tot aan deze toewijzing, zijne inschrijving gestand te doen), zal binnen veertien dagen, nadat hij daarvan kennis draagt, aan de bedoelde Hoofd-administratie moeten inzenden geregistreerde, door het gemeentebestuur af te geven certificaten nopens de gegoedheid, zoo van hem als van ieder zijner borgen, tot het behoorlijk volbrengen der aanneming.

's Hage, den 20sten Mei 1856.

Voor den Minister van Oorlog,
De Secretaris-Generaal,
F. A. VAN RAPPARD.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** De Minister voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz. maakt de belanghebbenden indachtig, dat de tijd tot het indienen van schuldvorderingen ten laste van voormeld Departement over het jaar 1855, volgens de Wet van 8 November 1815 (*Staatsblad* no. 51) met den laatsten Junij aanstaande zal eindigen, weshalve na dien dag geene declaratien of rekeningen over genoemd dienstjaar meer kunnen worden aangenomen, waarom ieder dien het aangaat in zijn belang wordt uitgenoodigd niet te wachten tot het uiterste van den termijn, maar te zorgen voor eene spoedige indiening.

's Gravenhage, den 20sten Mei 1856.

De Minister voornoemd,
A. G. A. VAN RAPPARD.

*** De Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat, uit hoofde van belangrijke te doene vernieuwingen aan de Draaibrug op de Wilhelmina-Sluis, voor het Zederikkanaal te Vianen, de passage over die Brug zal zijn afgesloten van en met den 26sten Mei tot en met den 21sten Junij aanstaande, en dat de gemeenschap gedurende dien tijd zal kunnen onderhouden worden over de Vlotbrug aan den Hageweg, nabij voormelde Sluis.

's Gravenhage, den 19den Mei 1856.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

Provincie *Zuidholland.*

AANBESTEDING.

Op Maandag den 9den Junij des jaars 1856, des voormiddags ten 11$\frac{1}{2}$ ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Zuidholland, of, bij deszelfs afwezendheid, door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het 10de district, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Gravenhage worden Aanbesteed:

het opzinken en opmaken van het op den 1sten Mei 1856 weggevallen buiteneind van dam no. 4, zijnde een der vier en twintig Bestedene Rijzendammen, liggende op het Strand, aan de noordzijde van Goedereede.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving, volgens Art. 9 van het Bestek.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal, boven en behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur van Zuidholland te 's Gravenhage, ter lezing liggen op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdag en Zaturdag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat A. Grave, te 's Gravenhage, en den Ingenieur P. Caland, te Brielle.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd,
VAN DER HEIM.

Provincie *Noordholland.*

AANBESTEDING.

Op Donderdag den 12den Junij 1856, des namiddags ten half drie ure, zal, onder nadere approbatie, door den Commissaris des Konings in de provincie Noordholland, of door een der leden van de Gedeputeerde Staten, in tegenwoordigheid van den Hoofdingenieur van den Waterstaat, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te Haarlem, worden Aanbesteed:

het Leveren van Brik- en Zetsteen, alsmede het doen van eenige

werkzaamheden, tot Onderhoud en Verbetering van de Heldersche Zeewering, in twee perceelen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving, gelijk is vermeld in art. 12 van het Bestek, hetwelk ter lezing zal liggen, behalve aan het locaal van het Provinciaal Bestuur voornoemd, in de Logementen en Koffijhuizen waar de Bestekken van Waterstaatswerken gewoonlijk worden nedergelegd.

Acht dagen vóór de Besteding zal, voor zooveel noodig, aanwijzing in loco worden gedaan; inmiddels zijn verdere informatien te bekomen bij den Ingenieur van den Waterstaat Strootman, aan het Nieuwe Diep, en bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat E. de Kruijff, te Haarlem.

*** De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in Noordholland, gevestigd te Amsterdam, brengt door deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij hare gewone driemaandelijksche vergadering tot het afnemen van Examens houden zal op Vrijdag 27 Junij aanstaande en volgende dagen. Zij noodigt allen, die alsdan verlangen te worden toegelaten, zich vóór den 21sten dier maand, bij request en met overlegging der gevorderde bewijzen, te vervoegen bij den Ondergeteekende, Secretaris der Commissie.

Amsterdam, 24 Mei 1856.

J. Penn.

OPENBARE AANBESTEDINGEN.

De Inspecteur in de Eerste Inspectie van Fortificatien, of, bij zijne afwezendheid, de Eerstaanwezende Ingenieur te Utrecht, zal, onder nadere goedkeuring van den Minister van Oorlog, in het openbaar Aanbesteden:

1°. het Eenjarig Onderhoud van de Metsel- en Timmerwerken onder het beheer der Genie te Utrecht;

2°. het Eenjarig Onderhoud der Aardewerken en Beplantingen onder het beheer der Genie te Utrecht;

3°. het Eenjarig Onderhoud der Metsel-, Timmer- en Aardewerken te Honswijk en te Vreeswijk, beide onder het beheer der Genie te Utrecht.

Deze Aanbestedingen zullen geschieden den 3den Junij 1856, des morgens ten elf ure, in het Koffijhuis de Nieuwe Bak te Utrecht, alwaar van den 27sten Mei 1856 de Bestekken zullen liggen.

Inlichtingen kunnen worden verkregen bij den Eerstaanwezenden Ingenieur te Utrecht.

*** Dijkgraaf en Hoogheemraden van Delfland, belast met het beheer van den Rotterdamschen Straatweg, zijnde het gedeelte van den grooten weg der 1ste klasse n°. 7, tusschen de Stad Delft en de Doenkade, zijn van meening in het openbaar bij inschrijving aan te besteden:

de vernieuwingen, reparatien en het vijfjarig onderhoud van gemelden Straatweg, met het Voetpad en de Kade of Waterkeering langs dezelve gelegen, benevens de daartoe verder behoorende Werken.

Het bestek zal ter lezing liggen van af Donderdag den 5den Junij 1856, ter Secretarie van Delfland te Delft, terwijl inlichtingen verkrijgbaar zijn bij en aanwijzing zal geschieden door den Fabriek-Landmeter van Delfland J. P. van den Berg aldaar, op Maandag 9 Junij 1856.

De inschrijvingsbiljetten moeten op zegel geschreven en verzegeld, voor of uiterlijk op den 11den Junij 1856, des avonds voor zeven ure, franco bezorgd worden ter Secretarie van Delfland, in eene aldaar geplaatste Bus, zullende de opening daarvan plaats hebben op Donderdag den 12den Junij 1856, des voormiddags ten tien ure, in het Gemeenlandshuis te Delft, in het bijzijn der aldaar tegenwoordig zijnde inschrijvers.

*** Dijkgraaf en Heemraden van den Zuidpolder zijn voornemens op Vrijdag den 6den Junij 1856, des namiddags ten een ure, in het Heeren-Logement te Edam, aan te besteden het opruimen en op nieuw daarstellen van een gedeelte Steenglooijing en verdere werkzaamheden, met de leverantie van alle benoodigde materialen.

De bestekken liggen ter lezing: te Haarlem in de Kroon, te Amsterdam in het Vosje, te Buiksloot in den Vergulden Wagen, te Monnikkendam in den Doelen, te Purmerende in de Roskam, te Hoorn in het Onvolmaakte Schip en te Edam in de Logementen.

De aanwijzing zal worden gedaan op den 5den Junij, des morgens ten 10 ure, aanvangende bij de groote Sluis.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Op heden den acht en twintigsten Mei des jaars een duizend acht honderd zes en vijftig, ten verzoeke van Vrouwe *Anna Catharina Nieuwenhuijs*, Weduwe van wijlen den Heer *Mathias Woltherus Ruijters*, Rentenierster, wonende te Maastricht, in hoedanigheid van beneficiaire universele erfgename en legatarisse van wijlen haren voornoemden Echtgenoot, volgens Acte daarvan opgemaakt ter Griffie der Arrondissements-regtbank te Maastricht, den 4den Januarij 1853, voor welke domicilie blijft gekozen ten Kantore en woonhuize van *Emmanuel Antoon Auguste Sassen*, Procureur bij dezelfde Regtbank, wonende langs het Vrijthof n°. 1738 te Maastricht, die voor de Requirante ook als zoodanig gesteld blijft en in regten zal verschijnen, en uit kracht van een Vonnis door de Arrondissements-regtbank voornoemd gewezen den zeven en twintigsten Maart jongstleden,

Heb ik ondergeteekende, *Petrus Poll* Zoon, Deurwaarder bij de Arrondissements-regtbank te Maastricht, aldaar wonende, behoorlijk gepatenteerd,

Gedagvaard:

Alle onbekende of afwezige belanghebbenden bij de voormelde, door de Eischeresse onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den Heer *Mathias Woltherus Ruijters*, overleden te Maastricht, mijn Exploit doende aan het Parket van den Edel Achtbaren Heer Officier van Justitie bij de Arrondissements-regtbank te Maastricht; en sprekende aldaar met Zijn Edel Achtbare in persoon, die het oorspronkelijke Exploit voor „*gezien*" heeft geteekend,

Om voor Donderdag den vierden September des jaars 1800 zes en vijftig eenen of meerdere voor de Arrondissements-regtbank te Maastricht aangestelden Procureur of Procureurs voor zich te stellen, en op dien dag te doen verschijnen ter gewone teregtzitting der Civile Kamer van dezelfde Regtbank in het Paleis van Justitie aldaar, des voormiddags ten tien ure, zijnde de eerste zitting na de vacantie; — ten einde:

aangezien de Eischeresse meermalen haar verlangen heeft te kennen gegeven om Rekening en Verantwoording te doen betrekkelijk de door haar onder beneficie van inventaris aanvaarde Nalatenschap van wijlen haren Echtgenoot den Heer *Mathias Woltherus Ruijters*, onderscheidene middelen in het werk gesteld, en herhaalde aankondigingen in de openbare dagbladen heeft laten doen, om de belanghebbenden tot het aanhooren van Rekening en Verantwoording uit te noodigen, zij eindelijk, om, niettegenstaande den tot dusverre ondervonden tegenstand van de zijde van sommige legatarissen, tot de opneming, goedkeuring en vaststelling van dezelve te geraken, alsmede ter voldoening aan een Vonnis der Arrondissements-regtbank voornoemd van den zes en twintigsten April 1800 vijf en vijftig, bij een Exploit van den Deurwaarder *Petrus Poll* Zoon de dato dertien November jl., na, binnen den daarbij gestelden termijn, het Request bedoeld bij art. 781 van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering aan den bevoegden Regter te hebben ingediend, en vervolgens de Rekening en de bescheiden ter Griffie van meergemelde Regtbank te hebben nedergelegd, alle zoo bekende als onbekende afwezige belang hebbende bij den voormelden Boedel, bij openbare Dagvaarding, op den termijn welke daartoe bij het op haar Request gegeven bevel was bepaald, heeft doen oproepen, om voor deze Regtbank te verschijnen;

aangezien de bekende belanghebbenden op die Dagvaarding Procureurs gesteld hebbende, de Regtbank bij haar Vonnis van den 27sten Maart jl. bevolen heeft dat eene tweede Oproeping van de bekende of afwezige belanghebbenden, in voege als de eerste, zoude plaats hebben op eenen termijn van zes weken, en dat de zaak ten opzigte der Gedaagden die verschenen zijn, zal worden aangehouden tot den dag waarop dezelve op nieuw moet dienen, om alsdan verder te worden voortgeprocedeerd,

Mitsdien ten dage dienende te hooren concluderen: dat het der Regtbank moge behagen bij een Vonnis, hetwelk tusschen alle partijen verbindende zal zijn, en waartegen aan de defaillanten geen verzet zal worden toegelaten, eenen Regter-commissaris te benoemen, te wiens overstaan die rekening door de Eischeresse zal kunnen geschieden; de Gedaagden daarbij tevens te veroordeelen, om de rekening van de Eischeresse op te nemen dezelve goed te keuren of te debatteren, ten einde te geraken tot de bepaling van het saldo derzelve rekening en van al hetgeen de Eischeresse verder van dezelve Nalatenschap onder zich heeft, om vervolgens door haar te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn, en op zoodanig tijdstip als de Eischeresse geacht zal worden daartoe verpligt te wezen; wijders aan de Eischeresse Acte te verleenen van hare bereidwilligheid, om uit gezegd saldo, voor zooverre het te haren laste zal komen, de schuldvorderingen en na de voldoening van deze, de legaten ten laste van de Nalatenschap ter bekwamer tijd te voldoen, voor zooverre de Nalatenschap daartoe zal strekken; alles met verklaring dat de kosten te dezer zake bereids gemaakt en verder te maken, door de Eischeresse bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het batig overschot van denzelven Boedel, doch met veroordeeling van zoodanige der Gedaagden, die deze vordering mogten tegenspreken, in de kosten door de tegenspraak te veroorzaken.

En heb ik Deurwaarder, behalve het afschrift van dit Exploit, hetwelk door mij is overhandigd aan den voormelden Heer Officier van Justitie, mede een afschrift van hetzelve aangeplakt aan de Audientie-zaal der Regtbank voornoemd, terwijl gelijke afschriften twee malen zullen worden geplaatst, met eene tusschenruimte van veertien dagen, in de *Staatscourant* en in het dagblad *Le Courrier de la Meuse*, *Journal du Limbourg*, daartoe bij voormeld Vonnis aangewezen; zijnde de kosten van deze beteekening, behalve de overige voor mij Deurwaarder, een gulden vijf en dertig cents.

P. Poll *Zoon*.

*** Bij Onderhandsch Contract, in dato den 28sten Mei achttien honderd zes en vijftig, behoorlijk geregistreerd, is de Vennootschap onder de Firma *Besier & C°.*, tot het Fabriceren van Aardappelen-siroop en Koffij-siroop en den Handel daaraan verbonden, tusschen de ondergeteekenden bestaan hebbende, Ontbonden, te rekenen van den 1sten Mei achttien honderd zes en vijftig af.

Zullende de Liquidatie door den Eerst-ondergeteekende alleen geschieden, onder de teekening der Firma, met bijvoeging der woorden „in Liquidatie".

Kralingen, den 28sten Mei 1856.

K. E. Besier.
A. Siljé.

BEURSPRIJZEN VAN SCHULDBRIEVEN.

Amsterdam, Vrijdag 30 Mei 1856.

	pCt.			
Nederl. W. Sch.	2½	63 5/8	63 3/4	63 11/16
Dito dito 1844.	3	75 1/8	75 1/4	—
Dito dito 1844.	4	93 7/8	93 15/16	—
O. I. L. 1844. .	4	93 1/4	93 3/8	—
Amort. Synd . .	3½	89 5/8	—	—
Handel-maats. .	4½	136	137	—
Belgie. certific. bij *Rothschild*.	2½	51 1/8	—	—
Rusl. Bij *Hope* 1798 en 1816.	5	102	102 1/8	—
Dito 1828-1829.	5	101 3/8	—	—
Insch. in Assign.	6	—	—	—
Cert. van dito. .	6	63 1/4	—	—
Neg. 1831-1833.	5	90 1/2	—	—
Hope en C°. 1840	4	—	—	—
Stieglitz.	4	83 1/2	—	—
Dito 1854. . .	5	91 1/8	—	—
Nieuwe Engels. .	4½	93 3/4	—	—
Polen. Certific. .	4	—	—	—
Aand. Lot. fl 500 . .		154 1/2	—	—

	pCt.			
Spanje. Nieuwe.	1¼	25 7/16	25 9/16	25 9/16
Buitenl. . . .	3	46	45 3/4	—
Binnenl. 6/m . .	3	41 1/2	41	41 7/8
Cert. Coup.		6 5/16	6 3/8	6 3/8
Amortisabele . . .		7 1/16	7 1/4	7 1/4
Portug. Lond. .	3	45 7/16	45 9/16	—
Oostenr. Metall. 1816-1852 . .	5	78 3/4	79	78 3/4
Dito 1849-1854.	5	85	85 1/8	85
Dito Zilv. Nation.	5	79 9/16	79 13/16	79 9/16
Dito 1847-1852.	2½	40 5/16	40 3/8	—
Pruiss. Lot. 1854	3½	—	—	—
Bras. Lond. 1824	5	97 3/4	—	—
Peru »	4½	75 5/8	—	—
Mexico »	3	22	—	—
Gren. »	2¾	16 3/4	17	—
Uitgestelde		7 3/16	—	—
Ecuad. Lond. .		—	—	—
Venez. » . .	4	—	—	—
Uitgestelde : . .	1½	—	—	—

Met uitzondering van Spaansche, welke hooger blijven, is de markt lusteloos. Stieglitz 1855 5 pct. 91 15/16 92 1/16.

LONDEN, heden.

Eng. geconsolid. . .	3 pCt.	94 5/8	à	—
Spanje.	1¼ »	25 1/2	à	25 5/8
Amortisable.	»	—	à	—
Mexico.	3 »	23 3/8	à	—

PARIJS, heden.

Fransche certific.	4½ pCt. fr.	—
» »	3 »	—
Spanje	3	—
»	1¼	—

WEENEN, heden.

Metalliek	5 pCt.	—
Nationaal	5 »	—
Wissel London . . .	»	—
Zilver	»	—